ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Η παρούσα δίκη αφορά πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα δυνάμει του άρθρου 9 της απόφασης 2794/80 λόγω υπερβάσεως της ποσοστώσεως παραγωγής που της είχε χορηγηθεί για το τέταρτο τρίμηνο του 1980.

Με έγγραφο της 1ης Νοεμβρίου 1980 η προσφεύγουσα πληροφορήθηκε ότι η ποσόστωση παραγωγής της ανερχόταν σε 5 753 τόνους για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 και για τα προϊόντα της κατηγορίας IV. Όταν διαπιστώθηκε ότι οι δηλώσεις παραγωγής της προσφεύγουσας, στις οποίες στηρίχθηκε ο υπολογισμός της παραγωγής αναφοράς, δεν περιελάμβαναν τις εργασίες που είχαν πραγματοποιηθεί για λογαριασμό τρίτων, η ποσόστωση της εταιρείας διορθώθηκε ανάλογα, η δε εταιρεία πληροφορήθηκε, με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 1981 ότι η ποσόστωση παραγωγής της για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 ήταν στην πραγματικότητα 5 792 τόνοι.

Η προσφεύγουσα όμως δεν τήρησε αυτό το όριο. Η Επιτροπή, βάσει των ελεγκτών που είχε ορίσει, θεώρησε αρχικά ότι η προσφεύγουσα είχε παραγάγει, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 1980, 6 798 τόνους. Με αυτή τη βάση και λαμβάνοντας υπόψη την ποσόστωση παραγωγής που είχε ανακοινωθεί αρχικά, η Επιτροπή, με έγγραφο της 6ης Οκτωβρίου 1981 με το οποίο κινήθηκε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων βάσει του άρθρου 36 της συνθήκης ΕΚΑΧ έκανε καταρχάς λόγο για παράνομη καθ' υπέρβαση παραγωγή 1 045 τόνων.

Αφού οι ελεγκτές της Επιτροπής διαπίστωσαν μια συγκεκριμένη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από την προσφεύγουσα, η οποία παραδέχτηκε τότε, στις αρχές του Ιουνίου 1981, επιπλέον παραγωγή 1 000 τόνων, η Επιτροπή δήλωσε, με έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 1981 ότι η προσφεύγουσα είχε παραγάγει 2 045 τόνους καθ' υπέρβαση.

Η προσφεύγουσα έλαβε αρχικά θέση στη σχετική αιτίαση τονίζοντας στις 12 Οκτωβρίου 1981 ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη, στο έγγραφο με το οποίο κινήθηκε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων, το γεγονός ότι η αρχικά κοινοποιηθείσα ποσόστωση παραγωγής είχε αυξηθεί σε 5 792 τόνους. Ισχυρίστηκε επιπλέον ότι ενόψει πραγματικής παραγωγής 6 798 τόνων δεν μπορεί στην πραγματικότητα να γίνει λόγος για υπέρβαση ποσόστωσης, διότι, αφενός πρέπει να ληφθεί υπόψη, το όριο ανεκτής υπέρβασης 3 % που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 1, της απόφασης 2794/80, οπότε η επιτρεπόμενη παραγωγή ανέρχεται σε 5 964 τόνους, αφετέρου δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη οι έμμεσες παραδόσεις για εξαγωγή προς τη Λιβύη που πραγματοποίησε η προσφεύγουσα και που ανέρχονται σε 994 τόνους.

Λαμβάνοντας εκ νέου θέση, στις 14 Δεκεμβρίου 1981, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε και πάλι ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη, στο έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 1981, την εκ των υστέρων τροποποίηση της ποσόστωσης παραγωγής. Επιπλέον παρατήρησε ότι είχε λάβει την παραγγελία για την — προαναφερθείσα — παράδοση προς εξαγωγή ήδη πριν από τη θέση σε ισχύ της αποφάσεως 2794/80 και ισχυρίστηκε ότι η ποσότητα των 1 000 τόνων που παρήχθη καθ' υπέρβαση και δεν δηλώθηκε αρχικά, αλλά μόνο στις 2 Ιουνίου 1981 αντιπροσώπευε τμήμα των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό τρίτων.

1 — Μετάφραση από τα γερμανικά.

Η προσφεύγουσα τροποποίησε τότε την αιτίασή της κατά την έννοια ότι η προσφεύγουσα είχε παραγάγει εν πάση περιπτώσει 2 007 τόνους επιπλέον της ποσοστώσεως παραγωγής, όπως είχε τροποποιηθεί.

Η προσφεύγουσα έλαβε και πάλι θέση επί του θέματος αυτού κατά τη διάρκεια ακροάσεως στις 21 Απριλίου 1982, κατά την οποία παραδέχτηκε ότι είχε στην πραγματικότητα παραγωγή 7 798 τόνων, στη συνέχεια δε με έγγραφο της 31ης Μαΐου 1982. Ισχυρίστηκε κυρίως ότι η επιπλέον παραγωγή που της προσάπτεται αντιπροσώπευε την ποσότητα η οποία εξήχθη σε τρίτη χώρα σε εκτέλεση παραγγελίας που είχε δεχτεί πριν από τη θέση σε ισχύ της αποφάσεως 2794/80. Ισχυρίστηκε ότι είχε — καλόπιστα — βασιστεί στη σκέψη ότι το σύστημα των ποσοστώσεων δεν αφορά τις εξαγωγές· εν πάση περιπτώσει δεν γνώριζε ότι σε τέτοιες περιπτώσεις απαιτείται υποβολή αιτήσεως κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 της απόφασης 794/80. Κατά τα λοιπά, παρατήρησε και πάλι ότι είχε σταματήσει την παραγωγή κατά το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1980 και ότι είχε αρνηθεί παραγγελίες προκειμένου να τηρήσει τη χορηγηθείσα ποσόστωση παραγωγής.

Στις 13 Αυγούστου 1982 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της απόφασης 2794/80, με την οποία έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, της απόφασης 2794/80, διότι παρήγε προϊόντα μόνο *μιας* κατηγορίας· η αναφορά στις παραδόσεις για εξαγωγή προς τη Λιβύη δεν έχει καμία σημασία, διότι οι εν λόγω παραδόσεις δεν είχαν δηλωθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 2794/80 και διότι η προσφεύγουσα δεν είχε υποβάλει εγκαίρως σχετική αίτηση βάσει του άρθρου 14 της απόφασης αυτής. Λόγω του ότι η επιπλέον παραγωγή ανήλθε σε 2 007 τόνους για τα προϊόντα της κατηγορίας IV που σημαίνει υπέρβαση της ποσοστώσεως κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10 % δεν μπορούσε να εφαρμοστεί το άρθρο 9, παράγραφος 2, της απόφασης 2794/80, επειδή όμως ο ισολογισμός της προσφεύγουσας ήταν αρνητικός, η Επιτροπή δήλωσε ότι αποφάσισε να εφαρμόσει συντελεστή μόνο 82,5 ECU ανά τόνο υπέρβασης. Το συνολικό ποσό που προκύπτει έτσι είναι 165 570 ECU (ή 218 762 674 λίρες Ιταλίας). Η προσφεύγουσα κλήθηκε να καταβάλει το ποσό αυτό εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης, πληροφορήθηκε δε επιπλέον ότι το πρόστιμο θα αυξανόταν κατά 1 % για κάθε μήνα καθυστέρησης.

Στις 17 Σεπτεμβρίου 1982 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση της απόφασης της 13ης Αυγούστου 1982, επικουρικώς δε τη μείωση του επιβληθέντος προστίμου. Με την απάντηση ζήτησε επιπλέον, επικουρικώς, να της χορηγηθούν όροι και προθεσμίες λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής της καταστάσεως και της συγκυρίας στον τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα.

Επί των αιτημάτων αυτών η θέση μου είναι η εξής.

1. Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, πρωταρχικής σημασίας είναι το γεγονός ότι η επιπλέον παραγωγή που της προσάπτεται *εξήχθη σε τρίτη χώρα*. Η προσφεύγουσα φρονεί αφενός ότι πρέπει να θεωρηθεί ότι με την επιπλέον αυτή παραγωγή δεν έβλαψε τον ανταγωνισμό εντός της Κοινότητας, αλλ' αντιθέτως ενήργησε σύμφωνα με το πνεύμα των άρθρων 3 και 4 της συνθήκης ΕΚΑΧ, από τα οποία συγκεκριμένα το άρθρο 3, στοιχείο α, ορίζει ότι πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον κανονικό εφοδιασμό της κοινής αγοράς *λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των τρίτων χωρών*. Αφετέρου φρονεί ότι αν πράγματι δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη οι εξαγωγές, στο πλαίσιο του συστήματος των ποσοστώσεων, η ίδια ενήργησε ωστόσο καλόπιστα από την πλευρά αυτή διότι, ως μικρή επιχείρηση με ολιγάριθμο προσωπικό δεν γνώριζε τις ισχύουσες διατά-

ξεις και για το λόγο αυτό δεν δήλωσε στην Επιτροπή τις παραδόσεις προς εξαγωγή.

α) Ως προς το πρώτο σημείο θα είμαι πολύ σύντομος.

Όσον αφορά την κατ' αρχή δικαιολόγηση του ότι λαμβάνονται υπόψη οι εξαγωγές στα πλαίσια του συστήματος των ποσοστώσεων, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένως. Έτσι, με την απόφαση στην υπόθεση 119/81 [1], δέχτηκε ότι το περιοριστικό αποτέλεσμα επί των δυνατοτήτων εξαγωγής που μπορεί να έχει ο καθορισμός ποσοστώσεων παραγωγής αποτελεί συνέπεια που ενυπάρχει στο μηχανισμό τον οποίο καθιερώνει το άρθρο 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ (σκέψη 24). Το ζήτημα σε ποια έκταση πρέπει να ληφθεί υπόψη το εξωτερικό εμπόριο στο πλαίσιο των ληπτέων δυνάμει του άρθρου 58 μέτρων απόκειται, έκρινε το Δικαστήριο, στην κρίση της Επιτροπής έτσι ώστε από το άρθρο 58 δεν συνάγεται καμιά υποχρέωση εξαιρέσεως από το σύστημα των ποσοστώσεων της παραγωγής που ορισμένες επιχειρήσεις επιθυμούν να κατευθύνουν κατά προτίμηση προς εξαγωγή (σκέψη 25). Την ίδια ανάλυση επανέλαβε με την απόφαση στην υπόθεση 244/81 [2], προσθέτοντας ότι η επιβολή ποσοστώσεων παραγωγής θα ήταν ατελέσφορη, αν οι επιχειρήσεις διατηρούσαν την ελευθερία να εξάγουν ανεξέλεγκτες ποσότητες προς τρίτες χώρες δεδομένου ότι οι εξαγωγές αυτές μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα όχι μόνο να θέσουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα της Κοινότητας στις εν λόγω αγορές, αλλά επίσης και να δώσουν τη δυνατότητα επαναδιοχετεύσεως ορισμένων από τις ποσότητες αυτές προς την εσωτερική αγορά διαταράσσοντας την ισορροπία της (σκέψη 44).

Βασικά το ζήτημα είναι λοιπόν αν τηρήθηκαν οι ποσοστώσεις *παραγωγής*, χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί υπόψη πού επιδιώχθηκε να διατεθούν οι παραχθείσες ποσότητες, η δε υπέρβαση της ποσόστωσης δεν δικαιολογείται, με επίκληση, ιδίως, της γενικότατης διάταξης του άρθρου 3, στοιχείο α — με αναφορά στις εξαγωγές σε τρίτες χώρες, όπου υπάρχει εξάλλου ανταγωνισμός με άλλες επιχειρήσεις της Κοινότητας που μπορεί να διαταραχθεί λόγω αντικανονικής συμπεριφοράς στο πλαίσιο του συστήματος των ποσοστώσεων.

6) Κατά το ότι η προσφεύγουσα προβάλλει την καλή της πίστη, επικαλείται δηλαδή συγγνωστή άγνοια των εφαρμοστέων διατάξεων, είμαι υποχρεωμένος να παρατηρήσω ότι όφειλε τουλάχιστον να προσπαθήσει να λάβει γνώση των ολιγαρίθμων διατάξεων του συστήματος των ποσοστώσεων, το οποίο είχε αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων πολύ πριν από τη θέση του σε ισχύ, καθώς και ανακοινώσεων τύπου.

Από το ίδιο το κείμενο των ισχυουσών διατάξεων προκύπτει πάντως σαφώς ότι οι επιχειρήσεις όφειλαν να δηλώνουν τις παραγωγές τους (άρθρο 10) και να τηρούν τις ποσοστώσεις παραγωγής (άρθρο 7). Κατά το άρθρο 7, ο τόπος της παράδοσης ασκεί επιρροή, καθόσον οι παραδόσεις *εντός* της αγοράς υπόκεινται σε όριο ενώ κατά το άρθρο 8, παράγραφος 4, οι παραδόσεις για τις οποίες μια επιχείρηση δεν προσκομίζει απόδειξη εξαγωγής εκτός του εδάφους της Κοινότητας θεωρούνται ότι έγιναν στο εσωτερικό της κοινής αγοράς.

Αφού λοιπόν η ρύθμιση δεν άφηνε καμιά αμφιβολία ως προς την έκταση εφαρμογής της — σχετικά με τις εξαγωγές — η προσφεύγουσα δεν μπορούσε απλούστατα να υιοθετήσει την άποψη που θα ήταν ευνοϊκή γι' αυτή· αντιθέτως, όφειλε να ζητήσει διευκρινίσεις από την Επιτροπή. Επειδή όμως δεν το έκανε, βαρύνεται τουλάχιστον

1 — Απόφαση της 7ης Ιουλίου 1982 στην υπόθεση 119/81, Klöckner-Werke AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1982, σ. 2627.

2 — Απόφαση της 11ης Μαΐου 1983 στην υπόθεση 244/81, Klöckner-Werke AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1983, σ. 1451.

με αμέλεια, πράγμα που αρκεί για την εφαρμογή των κανόνων περί κυρώσεων, καίτοι δικαιολογούνται αμφιβολίες ως προς την καλή πίστη της προσφεύγουσας, αν ληφθεί υπόψη ότι, κατά παράβαση των ρητών και σαφών διατάξεων του άρθρου 11 της απόφασης 2794/80 — που ομιλεί για παραβάσεις εντός της κοινής αγοράς *και για εξαγωγές* προς τρίτες χώρες —, δεν δήλωσε στην Επιτροπή τις παραδόσεις της για εξαγωγή σε τρίτες χώρες.

2. Στη συνέχεια η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι για να αποφύγει την υπέρβαση της ποσοστώσεώς της έκλεισε την επιχείρησή της κατά το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1980· με την απάντησή της διευκρίνισε τον ισχυρισμό αυτό αναφέροντας ότι αμέσως μετά την πραγματοποίηση της εξαγωγής προς τη Λιβύη έκλεισε την επιχείρησή της κατά το τέταρτο τρίμηνο του 1980, πράγμα που σημαίνει — αφού η δεύτερη παράδοση για εξαγωγή έγινε σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε η προσφεύγουσα, στις 4 Δεκεμβρίου 1980 — ότι δεν παρήγαγε πλέον τίποτα κατά το Δεκέμβριο του 1980. Η μόνη δυνατή έννοια του επιχειρήματος αυτού είναι χωρίς αμφιβολία ότι η προσφεύγουσα επέδειξε κατ' αυτό τον τρόπο τη θέλησή της να σεβαστεί το σύστημα των ποσοστώσεων συμβιβαζόμενη με απώλειες σε επίπεδο διαχείρισης της επιχείρησης, πράγμα που πρέπει να ληφθεί υπόψη τουλάχιστον από πλευράς συνδρομής «ελαφρυντικών περιστάσεων».

Και στο σημείο αυτό δύσκολα μπορώ να συμφωνήσω με την προσφεύγουσα, αυτό δε λόγω ακριβώς των πραγματικών περιστατικών που αποδίδονται στην ίδια την προσφεύγουσα και αποδείχτηκαν κατά τη διαδικασία.

Έτσι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των ελεγκτών της Επιτροπής, την ακρίβεια των οποίων δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα, είναι βέβαιο ότι η τελευταία παρήγαγε 2 194 τόνους κατά το Νοέμβριο του 1980 και 2 439 κατά το Δεκέμβριο. Αφού κατά τον Οκτώβριο του 1980 είχε παραγάγει μόνο 3 165 τόνους, αυτό σημαίνει ότι η υπέρβαση της ποσόστωσης πραγματοποιήθηκε μόλις κατά το Δεκέμβριο του 1980, δηλαδή η ποσόστωση παραγωγής της προσφεύγουσας δεν είχε ακόμη εξαντληθεί, όταν, λόγου χάρη, δημοσιεύτηκε η απόφαση 2794/80. Όπως προκύπτει περαιτέρω από τα στοιχεία που προσκόμισε η ίδια η προσφεύγουσα σχετικά με την ημερήσια παραγωγή της, είναι προφανές ότι δεν έπαυσε να παράγει από το Νοέμβριο ούτε εξάλλου αμέσως μετά την πραγματοποίηση της δεύτερης παράδοσης για εξαγωγή (4 Δεκεμβρίου). Η κατάσταση που προσκόμισε η προσφεύγουσα δείχνει αντιθέτως ότι οι εγκαταστάσεις της δεν λειτούργησαν κατά το Νοέμβριο μεν στις 3, 4 και από 24 ώς 28, κατά το Δεκέμβριο δε στις 8 καθώς και από τις 22 ώς τις 31 (δηλαδή στην πραγματικότητα επί 7 ημέρες κάθε μήνα).

Υπό τις συνθήκες αυτές δεν μπορεί να λεχθεί ότι η προσφεύγουσα κατέβαλε ιδιαίτερες προσπάθειες προκειμένου να τηρήσει την ποσόστωση παραγωγής και δεν υπάρχει βεβαίως κανένας λόγος να αναγνωριστούν ελαφρυντικές περιστάσεις.

3. Η προσφεύγουσα Ferriere San Carlo ισχυρίστηκε και αυτή, όπως και η προσφεύγουσα στην υπόθεση 234/82 [1], ότι η καταβολή του προστίμου που της επιβλήθηκε θα είχε ως συνέπεια το κλείσιμο της επιχείρησής της και αναφέρθηκε σχετικά στους ισολογισμούς των ετών 1980 και 1981, σε ένα έγγραφο του αφορά την κατάσταση της εταιρείας κατά το Σεπτέμβριο 1982 που συνέταξαν εμπειρογνώμονες στη διαχείριση επιχειρήσεων καθώς και στη σχετική αλληλογραφία της με την Επιτροπή.

Ωστόσο τα εν λόγω έγγραφα ασκούν εν προκειμένω τόσο λίγη επιρροή όσο και στην υπόθεση 234/82 διότι — όπως παρατήρησα με τις προτάσεις μου σε εκείνη την υπόθεση — το στοιχείο αυτό

1 — Υπόθεση 234/82, Ferriere di Roè Volciano SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1983, σ. 3921.

δεν μπορεί να έχει σημασία για την εκτίμηση της νομιμότητας της απόφασης περί επιβολής του προστίμου. Αντιθέτως και στην υπό κρίση υπόθεση αρκεί να παρατηρηθεί ότι, προκειμένου να διευκολύνει τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να παράσχει προθεσμίες, επιπλέον δε εξετάζει το ενδεχόμενο παρατάσεως των προθεσμιών που προβλέπονται προς το σκοπό αυτό με απόφαση του 1977. Το ζήτημα ποιο θα είναι το χρονοδιάγραμμα βάσει του οποίου η προσφεύγουσα θα καταβάλει τα σχετικά ποσά — αν ληφθεί υπόψη ότι σχετική πρόταση που υπέβαλε αρχικά δεν έγινε δεκτή από την Επιτροπή και ότι το ζήτημα δεν τίθεται πλέον λόγω της καταθέσεως τραπεζικής εγγύησης, μέχρις ότου δημοσιευτεί η απόφαση στην υπό κρίση υπόθεση — δεν χρειάζεται να επιλυθεί στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Στην Επιτροπή, εναπόκειται, αντιθέτως, να αποφασίσει σχετικά στο πλαίσιο ξεχωριστής διοικητικής διαδικασίας ή το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφανθεί επ' αυτού του θέματος στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτέλεσης αν η προσφεύγουσα υποβάλει αίτηση αναστολής εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 89 του κανονισμού διαδικασίας.

4. Τέλος, πρέπει να εξεταστούν επίσης ορισμένα σημεία που η προσφεύγουσα εγείρει συμπληρωματικά με την απάντησή της εν μέρει αναπτύσσοντας ισχυρισμούς που περιέχονται στο δικόγραφο της προσφυγής.

α) Έτσι η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι καίτοι η απόφαση 2794/80 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 31ης Οκτωβρίου 1980, όριζε ότι θα ίσχυε από 1ης Οκτωβρίου 1980, είχε δηλαδή αναδρομική ισχύ. Δεδομένου ότι αυτό δεν είναι κανονικό, δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη η παραγωγή του Οκτωβρίου και οι παραγγελίες για παραδόσεις που είχαν ήδη ληφθεί τότε, με τη συνέπεια ότι στην πραγματικότητα η προσφεύγουσα δεν υπερέβη την ποσόστωσή της. Δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη τουλάχιστον η παραγγελία για εξαγωγή, που ελήφθη στις 7 Οκτωβρίου 1980, εφόσον οι παραδόσεις σε εκτέλεσή της πραγματοποιήθηκε προτού γίνει γνωστή η απόφαση 2794/80 (αρχές Νοεμβρίου 1980)· υπό τις συνθήκες αυτές είναι τουλάχιστο σκόπιμη η αισθητή μείωση του προστίμου.

Δεν συμμερίζομαι ούτε αυτή την άποψη της προσφεύγουσας. Επί του θέματος της αναδρομικής ισχύος της απόφασης 2794/80, δυνάμει της οποίας περιελήφθη ο Οκτώβριος 1980 στο σύστημα των ποσοστώσεων, υπάρχει ήδη αρκετά σαφής νομολογία.

Έτσι, με την απόφαση στην υπόθεση 258/80 [1], το Δικαστήριο δέχτηκε ότι ήταν αναγκαίο να περιληφθεί ο Οκτώβριος στο σύστημα για να αποφευχθεί η εκ μέρους των επιχειρήσεων αύξηση της παραγωγής τους κατά το μήνα αυτό ενόψει των μειώσεων που ανεμένονταν ότι θα εφαρμοστούν στη συνέχεια (σκέψη 10). Υπό τις συνθήκες αυτές η απόφαση δεν είχε γνήσιο αναδρομικό αποτέλεσμα, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις μπορούσαν να προσαρμόσουν την παραγωγή τους του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου προκειμένου να λάβουν υπόψη τις ποσοστώσεις τους για το πρώτο τρίμηνο και να αποφύγουν έτσι κάθε παράβαση, πράγμα που — όπως είδαμε — ισχύει και για την προσφεύγουσα. Κατά τα λοιπά, η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων ελήφθη εν πάση περιπτώσει δεόντως υπόψη λόγω του ότι, με ανακοίνωση της 11ης Οκτωβρίου 1980 (ABl. C 264 της 11. 10. 1980, σ. 2), η Επιτροπή έκανε γνωστή την πρόθεσή της να περιλάβει τον Οκτώβριο στο σύστημα των ποσοστώσεων, καθώς και λόγω του ότι δημοσίευσε την ίδια ημέρα (ABl. L 268 της 11. 10. 1980, σ. 25) απόφαση που υποχρέωνε τις επιχειρήσεις να παράσχουν στοιχεία ως προς την

1 — Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 1982 στην υπόθεση 258/80, SpA Metallurgica Rumi κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1982, σ. 487.

παραγωγή τους του μηνός Οκτωβρίου 1980 (12η αιτιολογική σκέψη).

Επομένως δεν είναι δυνατόν να μη ληφθεί υπόψη η παραγωγή που πραγματοποιήθηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης 2794/80 και οι παραγγελίες για εξαγωγή που έγιναν δεκτές τον Οκτώβριο, έτσι ώστε να μην μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα, βάσει περί αναδρομικής ισχύος σκέψεων, ότι η προσφεύγουσα δεν παραβίασε το σύστημα των ποσοστώσεων ή ότι το παραβίασε μεν αλλά σε μικρότερο βαθμό από ό,τι έκρινε η Επιτροπή.

6) Στη συνέχεια η προσφεύγουσα επικαλείται — όσον αφορά τις παραδόσεις για εξαγωγή — το άρθρο 14 της απόφασης 2794/80 που είναι ήδη αρκετά γνωστό από άλλες δίκες. Ισχυρίζεται ότι, βάσει αυτής της διατάξεως, ήταν δυνατή η προσαρμογή των ποσοστώσεων παραγωγής προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι παραδόσεις προς εξαγωγή και φρονεί ότι, αφού στην περίπτωσή της συγκεντρώνονται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14, η Επιτροπή όφειλε να το λάβει αυτό υπόψη.

Στο σημείο αυτό πρέπει να λεχθεί ότι σύμφωνα με τη διοικητική πρακτική της Επιτροπής όπως την πληροφορηθήκαμε στο μεταξύ, ήταν πράγματι δυνατή η αύξηση των ποσοστώσεων παραγωγής λόγω των παραγγελιών που προορίζονταν για το εξωτερικό, ήταν δε κάλλιστα δυνατό να αυξηθούν και οι ποσοστώσεις της προσφεύγουσας, καίτοι στην περίπτωσή της δεν επρόκειτο για άμεσες αλλά για έμμεσες εξαγωγές που πραγματοποιήθηκαν μέσω ανεξάρτητου μεσάζοντα.

Όμως η προσφεύγουσα δεν υπέβαλε εγκαίρως σχετική αίτηση που να αναφέρει ειδικά ότι το σύστημα των ποσοστώσεων της προκαλούσε ιδιαίτερες δυσκολίες. Υπό τις συνθήκες αυτές είναι αναμφίβολο ότι δεν είναι πλέον τώρα καταρχήν δυνατό να εξεταστεί λεπτομερώς αυτό το λεπτό ζήτημα και ιδίως να καθοριστεί η έκταση της αύξησης της ποσόστωσης που θα μπορούσε να χορηγηθεί, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη διοικητική πρακτική της Επιτροπής, ο όγκος των παραδόσεων προς εξαγωγή δεν αποτελεί το μόνο σχετικό κριτήριο αναφοράς.

Βάσει των πραγματικών περιστατικών που αποδείχτηκαν κατά τη διαδικασία και λαμβανομένης υπόψη της σχετικά γενναιόδωρης διοικητικής πρακτικής της Επιτροπής μπορεί να γίνει λόγος το πολύ για ορισμένες πιθανότητες ευδοκίμησης αίτησης της προσφεύγουσας βάσει του άρθρου 14 της απόφασης 2794/80, ενώ εξάλλου — λόγω του ότι πρόκειται για νέο τομέα, η δε επιχείρηση της προσφεύγουσας είναι μικρού μεγέθους — η μη υποβολή αιτήσεως βάσει του άρθρου 14 μπορεί να θεωρηθεί συγγνωστή. Ο συλλογισμός αυτός μπορεί να δικαιολογήσει μείωση του προστίμου. Δεν μπορώ να προχωρήσω πέραν αυτής της γενικής υποδείξεως· αφήνω στην κρίση του Δικαστηρίου τον καθορισμό της έκτασης ενδεχόμενης μείωσης.

γ) Περαιτέρω η προσφεύγουσα επικαλείται και αυτή το άρθρο 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ, κατά το οποίο τα πρόστιμα είναι κατ' ανώτατο όριο ίσα προς την αξία των ποσοτήτων που παρήχθησαν αντικανονικά και υποστηρίζει την άποψη ότι το πρόστιμο που της επιβλήθηκε είναι υπερβολικό, αν ληφθεί υπόψη το αποδεικνυόμενο κέρδος που απέφερε ανά τόνο η επιπλέον παραγωγή της.

Επ' αυτού του ζητήματος είπα ό,τι είχα να πω με τις προτάσεις μου στην υπόθεση 234/82. Είναι σαφές, κατά τη γνώμη μου, ότι «η αξία των ποσοστήτων που παρήχθησαν» κατά την έννοια του άρθρου 58 είναι η εμπορική αξία των προϊόντων που παρήχθησαν αντικανονικά και όχι επο-

μένως η υπεραξία που προκύπτει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ούτε το κέρδος που πραγματοποιεί ο παραγωγός. Δεδομένου όμως ότι η αξία των ράβδων οπλισμού σκυροδέματος, για τις οποίες πρόκειται στην υπό κρίση υπόθεση είναι, όπως απέδειξε η Επιτροπή, πολλαπλάσια του συνήθους συντελεστή του προστίμου, δεν μπορεί να γίνει λόγος για παράβαση του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Εξάλλου δεν μπορεί να ληφθεί ως βάση, για τον υπολογισμό του προστίμου σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, παραδείγματος χάριν για λόγους δικαιοσύνης, το κέρδος που πραγματοποιήθηκε. Πράγματι, όχι μόνο το σύστημα θα γινόταν έτσι ανεφάρμοστο, δεδομένου ότι τα περιθώρια κέρδους ποικίλλουν σημαντικά, όπως είναι γνωστό, αναλόγως της πράξεως και της επιχειρήσεως, αλλά και η αποτελεσματικότητά του θα θιγόταν σε σημαντικό βαθμό δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με ζημία ή που πραγματοποιούν χαμηλό κέρδος θα μπορούσαν να υπερβαίνουν τις ποσοστώσεις παραγωγής χωρίς σοβαρό κίνδυνο.

Επομένως, από πλευράς πραγματοποιηθέντος κέρδους, η απόφαση περί επιβολής του προστίμου δεν μπορεί να τροποποιηθεί, όπως δεν μπορεί να τροποποιηθεί και λόγω του γεγονότος ότι ένα μικρό μέρος της παραγωγής της προσφεύγουσας πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό τρίτων.

δ) Απομένει ακόμη να εξεταστεί το αίτημα της προσφεύγουσας περί χορηγήσεως εύλογης προθεσμίας για την καταβολή του προστίμου, προθεσμία, την οποία η ίδια η προσφεύγουσα επιθυμεί να καθοριστεί σε 15 χρόνια με εφαρμογή των επιτοκίων που ισχύουν στις χώρες της Μπενελούξ.

Και στο σημείο αυτό θα είμαι σύντομος.

Σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, εκείνο που πρέπει να εξεταστεί είναι μόνο το αν καλώς επιβλήθηκε πρόστιμο — καταρχήν αμέσως καταβλητέο — στην προσφεύγουσα και το αν δικαιολογείται η τροποποίηση του ύψους του, την οποία επιτρέπει το άρθρο 36 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Όλα τα λοιπά ζητήματα (δυνατότητα τμηματικής καταβολής που η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να δεχτεί και καθορισμός, στην περίπτωση αυτή, του εφαρμοστέου επιτοκίου) είναι υπόθεση της Επιτροπής στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας, στην οποία θα χρειαστεί ίσως να αποφανθεί και το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 89 του κανονισμού διαδικασίας. Εφόσον η Επιτροπή δεν έλαβε ρητά θέση, όσον αφορά ενδεχόμενες διευκολύνσεις ως προς την καταβολή, δεν υπάρχει κανένας λόγος να θιγεί αυτό το ζήτημα με την απόφαση του Δικαστηρίου.

5. Το συμπέρασμά μου είναι λοιπόν ότι το αίτημα της ολικής ακύρωσης της απόφασης περί επιβολής προστίμου είναι αβάσιμο και ότι — σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 14 της απόφασης 2794/80, όπως υπήρχε τότε — μπορεί να γίνει λόγος το πολύ για μειώση του προστίμου σε ποσό που θα καθορίσει το Δικαστήριο κατά την κρίση του. Αν το Δικαστήριο συμφωνεί με αυτό το συμπέρασμα — δεδομένου ότι το επικουρικό αίτημα της προσφεύγουσας περί χορηγήσεως προθεσμίας καταβολής είναι κατά τη γνώμη μου απαράδεκτο — θα πρέπει χωρίς αμφιβολία και να καταδικάσει κάθε διάδικο στα δικά του δικαστικά έξοδα.